Veiligheidsregio
HOLLANDS MIDDEN
Samen sterk voor meer veiligheid!

memo

Aan: Regionaal Beleidsteam COVID-19 (RBT-C)
Van: ROT-C
Betreft: Operationeel handhavingskader Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 – ministeriele regeling 23 jan 2021
Bijlagen: 1. Uitwerking handhaving in drukke gebieden
2. Notitie Veiligheidsberaad 'Uitgangspunten demonstraties'
Datum: 26 januari 2021

De wijzigingen van de tijdelijke wet maatregelen Covid (Twm) van 15 december 2020 zijn per 20 januari verlengd tot en met 9 februari 2021. Ook zitten er een aantal nieuwe aanpassingen in de oorspronkelijke tekst, deze zijn in rood weergegeven. Op 22 januari is de Twm opnieuw gewijzigd in verband met de vervroegde sluiting van publieke plaatsen in verband met de avondklok (ingaand per 23 jan) en een verlaging van de maximale groepsgrootte bij uitvaarten (ingaand per 25 jan). Ook deze wijzigingen zijn in rood weergegeven. Daarnaast is in die document de nieuwe handhavingsstrategie opgenomen in verband met de avondklok.

Korte samenvatting relevante maatregelen Twm (1-12-2020) incl wijzigingen: 15-12-2020 en 23-01-2021

Hoofdstuk 2 Veilige afstand
Minimaal 1,5 m afstand, dit geldt niet tussen:
- kinderen <13 jaar en anderen, jongeren <18 jaar onderling, leerlingen op VO-locatie, zorgvrijwilligers en degenen die ze verzorgen, beoefenaars podiumkunsten onderling, personen die op hetzelfde adres ingeschreven staan. De veilige afstandsnorm geldt niet binnen het praktijk/contactonderwijs.

Handhaven vanaf 3 personen: doen stoppen overtreding – feitcode E214.

Hoofdstuk 3 Groepsvorming
*3.1 Groepsvorming boven de 4 personen (per 15 dec: groepsvorming boven de **2** personen)*
Niet meer dan 2 personen in openbare plaats en buiten.
Uitzonderingen: kinderen < 13 jaar, uitvaarten (max 50), huwelijken (max 30), sporten en jeugdactiviteiten voor jongeren < 18 jr (incl. begeleiders), theater/dans/muziek, indien noodzakelijk voor dagelijkse werkzaamheden v/e bedrijf, personen die op hetzelfde adres ingeschreven staan.

3.2 Groepsvorming boven de 30 personen
Binnen niet meer dan 30 personen per zelfstandige ruimte.
Uitzonderingen: jeugdactiviteiten voor jongeren < 18 jr (incl. begeleiders), uitvaarten (max 50), podiumkunsten, doorstroomlocaties, onderwijs, noodzakelijk voor dagelijkse werkzh bedrijf.

Handhaven groepsvorming: doen stoppen overtreding – feitcode E215.

Hoofdstuk 4 Publieke plaatsen
Geen andere publieke plaatsen mogen worden opengesteld als in de MR opgenoemd. Dit zijn:
- winkels in de levensmiddelenbranche (*ook slijterijen en chocolateries en niet tabakswinkels*)

- drogisterijen
Let wel: meer dan 70% van de omzet voor 15 dec 2020 moet te relateren zijn aan levensmiddelen en drogisterij-artikelen (niet zijnde cosmetica en schoonmaakartikelen). Als er ook non-food in deze winkels verkocht wordt mag dat, alleen het uitbreiden van het non-food assortiment mag niet. Een afgescheiden winkel voor levensmiddelen als onderdeel van een warenhuis en met eigen ingang mag open.
- dierspeciaalzaken (uitsluitend voor die functie)
- stomerijen, opticiens, apotheken, tankstations,
- doe-het-zelfwinkels en bibliotheken (beide alleen voor afhalen van bestelde goederen/boeken)
- warenmarkt (*alleen vergunning plichtige (week)markten voor levensmiddelen in de buitenlucht*) – in onze VR is afgesproken dat ook drogisterij-artikelen, bloemen en diervoeding op de markt verkocht mogen worden.
- winkels *buiten* voor verkoop bloemen (ook bij markt/tuincentrum – RBT 18 dec)
- servicepunten voor brieven en postpakketten
- publieke sanitaire vz
- locaties voor huwelijk/uitvaart
- locaties waar besloten en georganiseerde dagbesteding plaats vindt voor kwetsbare groepen
- locaties voor reparaties aan goederen (uitsluitend voor die functie)
- hotels (alleen overnachten).

Voor plaatsen met meerdere functies die niet allen onder de uitzonderingen vallen, zoals een fietsenhandel met een werkplaats voor reparatie en herstel van fietsen, geldt dat de plaats alleen open mag voor zover het die functie en de daarvoor benodigde locatie betreft. Zo mag in de autobranche de werkplaats wel open worden gesteld maar de showroom niet.
Afhalen bij winkels kan niet muv ophalen van reeds bestelde goederen bij doe-het-zelfwinkels, bij winkels voor diervoeding, voor hobbymatig gehouden landbouwhuisdieren en afhalen bij bibliotheken.
Foto voor paspoort/rijbewijs: in gemeentehuis (cabine) of op afspraak met lokale fotograaf (RBT).

4.2 Maximaal 30 personen per zelfstandige ruimte – uitz zie 3.2.

4.4 Openstelling eet- en drinkgelegenheid
Eet- en drinkgelegenheden zijn gesloten incl. terrassen en dansvoorzieningen.
Uitzondering: hotels voor de hotelgasten (die ook overnachten), de afhaalfunctie van eet- en drinkgelegenheid en eet- en drinkgelegenheden bij uitvaarten, zorginstellingen en bij dagbesteding voor kwetsbaren.
In hotels mag je eten afhalen en in de eigen kamer opeten, roomservice mag niet.
Eet- en drinkgelegenheden waar eten en drinken kan worden afgehaald voor gebruik elders dan ter plaatse moeten om 20:45 uur sluiten en mogen niet eerder dan 07:00 uur open.
Bij coffeeshops kan worden afgehaald tot 20.00 uur. Indien in APV een beperktere openingstijd is opgenomen dan geldt deze tijd.

4.5 Sluitingstijd winkels
Een winkel in de levensmiddelenbranche wordt tussen 20.45 uur en 06.00 uur niet voor publiek opengesteld, met uitzondering van een apotheek en een winkel bij een tankstation.

4.6 Venstertijd supermarkten
Supermarkt wordt alleen voor publiek opengesteld als de beheerder zich inspant om ten minste twee keer per dag een uur de toegang te beperken tot ouderen en kwetsbaren.

4.7 Verkoop alcoholhoudende drank
Een publieke plaats wordt slechts voor publiek opengesteld, indien daar tussen 20.00 uur en 06.00 uur niet bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt.

Handhaven publieke plaatsen: doen stoppen overtreding, opmaken bestuurlijke rapportage.

Hoofdstuk 5 Evenementen
5.1 Evenementen
Evenementen worden niet georganiseerd (geldt ook voor iilegale feesten in oa bedrijven, bosgebieden of parkeerplaatsen).
Uitzonderingen:
- Uitvaarten;
- Warenmarkten (voor levensmiddelen, drogisterij-artikelen en/of planten/bloemen).

In de VRHM geldt dat grote risico-evenementen (b+ en c evenementen) pas weer mogelijk zijn twee maanden na het intrekken van het evenementenverbod. Dit in verband met een zorgvuldig vergunningverleningstraject en de inzet van schaarse hulpverleningscapaciteit.

Handhaven verbod evenementen: doen stoppen overtreding – boete organisator, evt boete deelnemers (E215 groepsvorming, bij feesten buiten na 21:00 boete avondklok), LOD organisator.

Hoofdstuk 6 Bijzondere onderwerpen
6.1 Sport - 1,5 m afstand geldt niet voor:
- topsporters in instellingen voor topsport;
- voetballers (eredivisie, eerste divisie, internationale toernooien, van vertegenwoordigende elftallen van de KNVB).

6.2 Uitzonderingen groepsvorming bij het sporten
Max 2 personen of 30 personen binnen geldt niet voor:
- topsporters en voetballers als bedoeld in artikel 6.1;
- personen <18 jaar die sport beoefenen;
- trainers of begeleiders van een sportactiviteit.

Alle binnensportlocaties gaan dicht, groepslessen en teamtrainingen buiten voor >18 jr mogen niet. Volgens Vereniging Sport en Gemeenten: in groepjes van 2 buiten sporten mag en een trainer mag van tweetal naar tweetal lopen voor instructie, ook buitenzwembaden mogen open (met zelfde beperkingen als overige sporten buiten).

6.3 Sportwedstrijden en toeschouwers bij sporten
Verbod op evenementen geldt niet voor sportwedstrijden zonder toeschouwers van topsporters/voetballers (zie 6.1) en personen <18 die samen sporten op sportlocatie waar ze lid zijn. Publiek bij sport is niet toegestaan.

6.4 Douches en kleedkamers
Douches en kleedkamers op sportaccommodatie zijn gesloten.
Uitz: kleedkamers tbv topsporters/voetballers (zie 6.1) en kleedkamers in zwemgelegenheden en kleedkamers in sportaccommodaties onderwijsinstelling/onderwijsactiviteiten.
Sportaccommodaties buiten en toiletvoorzieningen mogen open voor publiek mits geen reserveringen worden aangenomen van meer dan 2 personen van >17 jaar.

6.5 Uitzonderingen personenvervoer

De 1,5 m afstand geldt niet voor personen in het openbaar vervoer, ander bedrijfsmatig personenvervoer en personen in vervoer voor privédoeleinden, mits:

- het vervoer primair de verplaatsing van de ene naar de andere locatie behelst;
- het vervoer geen recreatieve activiteit is.
- 2. Het eerste lid, onder a en b, is niet van toepassing op luchtvaartuigen. 3. De artikelen 3.2 en 4.2 gelden niet in het openbaar vervoer en ander bedrijfsmatig personenvervoer.

6.6 Mondkapjes in het personenvervoer

Personen van dertien jaar en ouder in het openbaar vervoer of ander bedrijfsmatig personenvervoer dragen een mondkapje. Uitzonderingen oa;

- leerlingen van en naar VO;
- personen <18 jaar van en naar locatie jeugdhulp/zorglocatie voor jeugd;
- personen die vanwege een beperking of een ziekte geen mondkapje kunnen dragen;
- personen in ander bedrijfsmatig personenvervoer, indien max twee personen aanwezig zijn.

6.7 Reservering ander bedrijfsmatig personenvervoer

De aanbieder van ander bedrijfsmatig personenvervoer, met uitzondering van veerponten, draagt er zorg voor dat personen alleen aan dat vervoer deelnemen indien: zij gereserveerd hebben en bij aankomst een gezondheidscheck is uitgevoerd.

6.8 Klantgegevens contactberoepen

De beoefenaar van een contactberoep stelt klanten en patiënten in de gelegenheid de volgende gegevens beschikbaar te stellen ten behoeve van de mogelijke uitvoering van bron- en contactopsporing door de gemeentelijke gezondheidsdienst:

- volledige naam/datum en aankomsttijd/e-mailadres/telefoonnummer.

Dit geldt niet voor: zorgverleners, sekswerkers en mantelzorgers.

Van 15 december t/m 9 februari mogen geen niet-medische contactberoepen worden beoefend. Wat wel mag zijn oa: Fysiotherapeuten, opticiens, dierenartsen (alle BIG geregistreerde beroepen).

6.9 Alcoholhoudende drank op openbare plaatsen

Het is verboden tussen 20.00 uur en 06.00 uur alcoholhoudende drank als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Drank- en Horecawet te gebruiken of voor consumptie gereed te hebben op openbare plaatsen.

Uitzonderingen: woongedeelten van voertuigen of vaartuigen.

Handhaven artikelen 6.1 – 6.9 uit hoofdstuk 6: doen stoppen overtreding - boete E217 (en afstand laten doen van alcohol of in beslag nemen alcohol).

6.10 Onderwijsactiviteiten

Het is verboden met ingang van 16 december t/m 7 februari om onderwijsactiviteiten te verrichten in onderwijsinstellingen.

Uitz: afstandsonderwijs, praktijkgericht onderwijs, onderwijs voor leerlingen in het examenjaar en het houden van schoolexamens, examens/tentamens/toetsen voor leerlingen in beroepsonderwijs en hoger onderwijs, begeleiden van leerlingen/studenten in kwetsbare positie of van een ouder/voogd die werkt in een cruciaal beroep.

6.11 kinderopvang

Het is verboden met ingang van 16 december t/m 7 februari instellingen voor kinderopvang geopend te hebben.
Uitz: voorziening voor gastouderopvang, kinderen van een ouder/voogd die werkt in een cruciaal beroep en kinderen voor wie ivm bijzondere problematiek of moeilijke thuissituatie maatwerk nodig is.

6.12 bezettingsgraad logementen
Recreatief verblijf mag door een beheerder aangeboden worden aan maximaal 2 personen >12 jaar, tenzij het gaat om personen die op hetzelfde adres woonachtig zijn (1 huishouden).

Mondkapjesplicht
De mondkapjesplicht (personen > 12 jaar) geldt in alle publieke binnenruimten (bv winkels), in OV, stationsgebouwen, scholen en luchthavens. In gebouwen die bedoeld zijn voor het belijden van godsdienst, zoals kerken, moskeeën, tempels en synagogen, is een mondkapje niet verplicht.
Voor contactberoepen geldt mondkapjesplicht voor klant en dienstverlener.
De verplichting tot het dragen van een mondkapje geldt niet voor mensen die vanwege een beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen of opzetten. De politie en boa's kunnen mensen vragen zelf aannemelijk te maken dat deze uitzondering voor hen geldt (bv door briefje arts, tonen hulpmiddel of medicatie). Mondkapjes zijn ook niet verplicht tijdens het sporten, acteren, muzikale repetities of optredens en het geven van interviews op radio en TV.
De ondernemer heeft de verantwoordelijkheid om toe te zien op het dragen van mondkapjes (toezicht) en kan als iemand zich hier niet aan houdt, deze persoon aanspreken of de toegang weigeren.

Onder een mondkapje vallen niet: sjaals, coltruien, bandana's, doorzichtige en niet afsluitende mondkapjes of faceshields (voor sommige beroepen waar het onmogelijk of ondoenlijk is mag een faceshield gedragen worden, bv voor een conducteur – Rijksoverheid.nl).

Vrijstellingskaart voor mondkapjes: Er zijn bedrijven actief die zogenaamde vrijstellingskaarten verkopen, maar deze kaarten hebben geen officiële status.

Handhaven mondkapjes: doen stoppen overtreding, boete E216.

Avondklok
De tijdelijke regeling landelijke maatregel avondklok covid-19 introduceert een avondklok als maatregel in de bestrijding van de epidemie met de strekking dat tussen 21:00 uur en 04:30 uur het verboden is te vertoeven in de openlucht met uitzondering van bepaalde gevallen, waarin daarvoor een geldige reden bestaat (noodsituatie, dringend medische hulp nodig, hond uitlaten – alleen en aangelijnd, voor het werk noodzakelijk, onderweg zijn voor examen/tentamen/Corona-vaccinatie/uitvaart/life-avondprogramma). Voor werk is een werkgeververklaring nodig en bij een andere geldige reden een eigen verklaring (behalve voor hond uitlaten en igv spoed dan is geen verklaring nodig).
De maatregel avondklok is bedoeld om sociale contacten en reisbewegingen te beperken in de avonduren. De politie[1] zal zich in de handhaving focussen op het gericht ingrijpen als dat noodzakelijk is, ter voorkoming of beëindiging van de overtreding. De politie onderkent het belang om met name in de periode direct na de invoering van de avondklok extra zichtbaar aanwezig te zijn in het publieke domein en actief te handhaven. Dit heeft zij dan ook de eerste dagen na invoering van de avondklok gedaan. Hiermee heeft zij een duidelijk signaal afgegeven richting de maatschappij en zo een bijdrage geleverd aan de acceptatie en naleving van de avondklok.

1 Zie ook de bestuurlijke brief politie ivm avondklok dd 22 januari 2021

Voor de handhaving zijn met ingang van maandag 25 januari 21:00 uur ook BOA's domein 1 bevoegd. Inzet van BOA's voor handhaving van de avondklok dient geaccordeerd te worden door de lokale driehoek.
De landelijke afspraken die hierover gemaakt zijn luiden:

- De keuze voor hun inzet is aan het bevoegd gezag en zij worden uitsluitend in afstemming met en onder regie van de politie ingezet.
- Voorafgaand aan hun inzet wordt een risico-inschatting gemaakt en op basis daarvan wordt de concrete inzet van de BOA's bepaald.
- BOA's worden niet ingezet voor situaties waarvoor zij niet toegerust zijn of waarbij hun veiligheid niet kan worden gewaarborgd.

In de bestuurlijke brief van de politie Den Haag (dd 22 jan) staat dat: de politie (en BOA's) het toezicht en de handhaving op straat intensiveren om (doelbewuste) overtreding van de maatregel actief te kunnen handhaven. De politie doet dit door statische en dynamische controles te organiseren in het hele werkgebied om zichtbaarheid en pakkans te vergroten. Zij werkt hierbij intensief en actief samen met partners in veiligheid zoals BOA's, jongerenwerkers en straatcoaches. Afhankelijk van de ontwikkelingen zullen politie en BOA's zo snel als mogelijk hun handhaving gerichter uitvoeren door deze te baseren op de informatie, context van het gebied en het naleefgedrag van en sentiment onder de bevolking. Bij grootschalig openbare orde problematiek zal de ME worden ingezet (evt ME-bijstand van de KMAR). Dit zal plaats vinden onder operationele regie van de politie (en onder lokaal gezag van de gemeente waar inzet plaats vindt).

Handhaven avondklok: doen stoppen overtreding, boete E219.

Demonstraties

Tijdens het veiligheidsberaad van 25 januari is een aantal uitgangspunten opgesteld naar aanleiding van recente ervaringen met demonstraties, de belangrijkste staan hieronder opgenomen:

- Demonstreren is een grondrecht, ook nu. Grote demonstraties worden in de huidige fase van de COVID-pandemie echter als (te) risicovol gezien. Per demonstratie wordt (ook bij een landelijke lijn) op basis van actuele informatie bepaald of nadere beperkingen of wellicht zelfs een verbod nodig is (slechts in uitzonderlijke gevallen). Deze toetsing vindt plaats op grond van de WOM. Het thema van de demonstraties speelt geen rol.
- Landelijk uitgangspunt is dat demonstraties niet plaatsvinden tussen zonsondergang en zonsopgang.
- Geconstateerd is dat grote demonstraties in de huidige fase van de COVID-pandemie risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengen. De naleving van de maatregelen in grote groepen is lastig. Ook het optreden bij niet naleving is moeizaam mede omdat optreden kan leiden tot gezondheidsrisico's, escalatie en wanordelijkheden. Het Veiligheidsberaad vraagt het RIVM om een advies over de gezondheidsrisico's bij demonstraties, waarbij onder andere gekeken kan worden naar aantallen en duur van de demonstatie.
- Geconstateerd is de afgelopen dagen dat na ontbinding van een demonstratie sprake was van een snelle mobilisatie van demonstranten /relschoppers. De politie beschikt over informatie dat in aanloop naar en tijdens de (ontbonden) demonstratie veel gebruik is gemaakt van besloten appgroepen, waar de politie geen/zeer beperkt toegang toe heeft. Deze beperkte informatiepositie bemoeilijkt een goede preparatie en de-escalatie vooraf, en ook het optreden op de dag zelf. De politie en de NCTV worden verzocht om de informatievoorziening richting burgemeesters in de aanloop, tijdens en na afloop van demonstraties te verbeteren, voor een goede risico-inschatting.
- Er wordt gedacht over een landelijke lijn met een maximum aantal demonstranten.

Verder is van belang om te prepareren op vernielingen/brandstichtingen en indien nodig (extra) beveiliging in te zetten (bv bij teststraten).

Vorige week zijn in onze Veiligheidsregio randvoorwaarden gedeeld voor een onaangekondigde demonstratie (afspraak RBT 12 jan). Het is aan de burgemeester of de demo ontbonden moet worden omdat het bv niet wenselijk is als er wordt gelopen, muziek wordt gedraaid of de afstand niet wordt bewaard. Randvoorwaarden voor (onaangekondigde) demo's kunnen zijn:

- Dreigen met geweld en/of gebruiken van geweld tegen personen of goederen is niet toegestaan. Ook mag er niet met voorwerpen worden gegooid.
- Er mag niet aangezet worden tot haat of discriminatie (ook niet via tekst op spandoeken/borden).
- Teksten mogen niet racistisch van aard zijn.
- Er is geen geluidsversterking aangekondigd, het betreft een stil protest.
- Alle personen moeten altijd 1,5 meter afstand van elkaar houden. Als de deelnemers zich niet aan de coronaregels houden dan kan de demo worden beëindigd.
- Er is minimaal één persoon van de organisatie die fungeert als aanspreekpunt voor politie/handhaving en die deelnemers voor, tijdens en na de demonstratie op de coronamaatregelen wijzen (1,5 meter afstand houden, geen handen schudden).
- Doorgangen worden niet geblokkeerd.
- Omwonenden en voorbijgangers mogen geen overlast ervaren van de demonstratie.
- De locatie moet schoon en heel worden achtergelaten.
- Aanwijzingen van politie en handhaving worden opgevolgd.

Uitgangspunten handhaving

- Kernboodschap = vermijd drukte en houd 1,5 m afstand: zoveel mogelijk ontmoedigen van ongewenst gedrag, blijven benadrukken dat men afstand moet houden en drukke plekken moet vermijden en tussen 21:00 uur en 04:30 uur niet de straat op gaat.
- Handhaven is gericht op het doen stoppen van de overtreding, waarbij verbaliserend wordt opgetreden. Een waarschuwing kan hier aan vooraf gaan, dit is aan de individuele beoordelingsruimte van de handhaver.
- Als er naast overtreding van de avondklok ook een andere overtreding uit de MR wordt geconstateerd, dan wordt voor beide overtredingen afzonderlijk geverbaliseerd. Bij herhaaldelijk overtreden van de avondklok kan nogmaals geverbaliseerd worden of kan tot aanhouding worden overgegaan. Bij valsheid in geschrifte (valse werkgeversverklaring of eigen verklaring) wordt verbaliserend opgetreden. Als er sprake is van herhaling kan iam het OM besloten worden om proces verbaal op te maken en tot aanhouding over te gaan[2].
- Nadruk op eigen verantwoordelijkheid aangaande de inhoud en naleving van protocollen en aandacht vragen voor verscherpte brancheprotocollen en naleving hiervan (netwerkstrategie).
- Controle vanuit gemeente na clusterbesmetting door actief de exploitant/beheerder te benaderen en evt controle op locatie te organiseren om te bezien of maatregelen worden nageleefd.
- Uitgangspunten voor handhaving zijn een persoonsgerichte benadering in de openbare ruimte (1,5 m, groepsgrootte en negeren van de avondklok), een locatie-gerichte aanpak bij drukke gebieden (crowdcontrol/toezicht/sluiting) en een exploitantgerichte benadering bij inrichtingen (controle (risico)-locaties/na melding).
- Exploitanten/organisatoren/uitbaters/etc moeten een redelijke mate van inspanning leveren, zodat gasten/bezoekers hun verantwoordelijkheid ook kunnen nemen (moeten in staat stellen); dit is ook de hoofdlijn bij het toetsen op vergunningaanvragen.
- Huishouden – in de MR spreekt men van personen die op hetzelfde adres woonachtig zijn.
- Stem werkwijze af met buurgemeenten om waterbed-effect/ongelijkheden te voorkomen.
- Landelijke prioriteiten van handhaving zijn de 1,5 m afstand, het verbod op groepsvorming en het verbod alcohol, het niet dragen van een mondkapje en het negeren van de avondklok.
- De regels uit de Twm en MR hebben géén betrekking op woningen. Handhaving kan uiteraard wel plaatsvinden o.b.v. andere (normale) bevoegdheden (bijv. bij geluidsoverlast).

2 Uit beleid handhaving verbodsbepalingen Twm van 21 jan 2021 van het OM

Inzet handhaving/toezicht van gemeenten en politie in 4 fases:

1 Ontmoedigen – aan de voorkant investeren op voorkomen van (dmv risicocommunicatie, fysieke maatregelen, afspraken maken etc).
2 Monitoren/signaleren – tijdens surveillance, na melding of bij het (steekproefsgewijs) controleren van risicolocaties dan wel bij alarmering door druktemeters.
3 Handhaving: aanspreken, evt waarschuwen en handhaven (sommeren weg te gaan, boete/(preventieve)LOD).
4 (Af)sluiten (bij gebieden eerst doseren en indien nodig (tijdelijk) afsluiten).

Bestuurlijke handhaving

De Twm geeft 3 taken aan de burgemeester

1 Ontheffing verlenen van bepaalde maatregelen:

- Veilige afstand - geen ontheffing te verlenen
- *Groepsvorming, openstellen publieke plaatsen (horeca, musea e.d) en evenementen - hier wel ontheffingen mogelijk*
- Overige regels bv mondkapjesplicht, verkoop alcohol - alleen ontheffing als dit in een regeling bepaald is, in de regeling van 1 dec niet en dus dan geen ontheffing mogelijk.

Voorwaarden voor ontheffing:

a. bijzondere *individuele* omstandigheid (bv verjaardag terminale persoon of uitdelen van koninklijke onderscheidingen)3 en
b. bestrijding epidemie moet zich er niet tegen verzetten - voldoende afstand bv moet kunnen worden gegarandeerd: GGD-advies verplicht - te vragen via evenementen@vrhm.nl

Het gaat om een belangenafweging die ziet op het individuele geval waarbij in ieder geval de aard van de plaats, de aard van de activiteit en het aantal personen waarop de ontheffing betrekking heeft, moeten worden meegewogen in de belangenafweging alsmede de gevolgen die de ontheffing heeft op de mogelijkheid voor personen om de gestelde regels omtrent de veilige afstandsnorm in acht te nemen. De burgemeester kan aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.

2. Verantwoordelijk voor handhaving

Plaatsen waar maatregelen gehandhaafd worden

- Publiek
- Openbaar
- Besloten* - Indien hier geen beroep of bedrijf wordt uitgeoefend (bv fabriek) – in dat geval is de minister verantwoordelijk voor handhaving, tenzij excessen (bv feest in een bedrijfskantine).

Extra bevoegdheden:

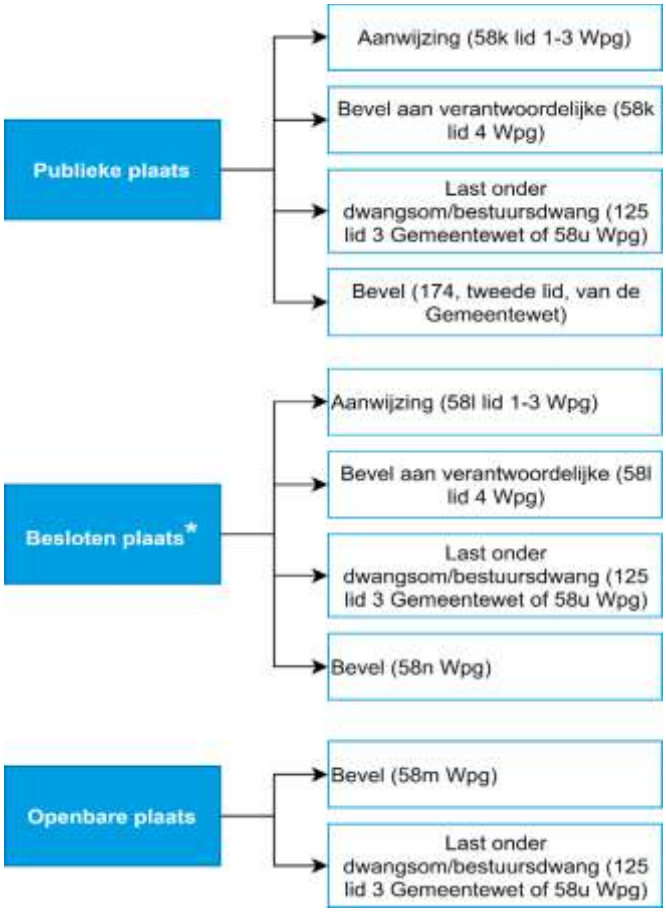
- Aanwijzing/bevel - bv als horeca-eigenaar niet zorgt voor 1,5 m maatregel (zorgplicht niet aan voldaan) - bevel aan verantwoordelijke.
- Last onder dwangsom (LOD) - als een café bv open is terwijl het niet mag.
- Bevel algemeen.
-

3 Het gaat om een belangenafweging die ziet op het individuele geval waarbij in ieder geval de aard van de plaats, de aard van de activiteit en het aantal personen waarop de ontheffing betrekking heeft, moeten worden meegewogen in de belangenafweging alsmede de gevolgen die de ontheffing heeft op de mogelijkheid voor personen om de gestelde regels omtrent de veiligeafstandsnorm in acht te nemen. De burgemeester kan aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.

Besloten plaatsen: Voor gevallen waarin wegens ernstige vrees voor onmiddellijke verspreiding van het virus onmiddellijk dient te worden ingegrepen geldt een specifieke bevelsbevoegdheid voor de bgm zodat snel gehandeld kan worden (artikel 58n Wpg). Deze bevoegdheid kan bv worden toegepast in de situatie waarin een groot aantal personen die de veilige afstandsnorm niet in acht nemen wordt geconstateerd in een kleine besloten ruimte die wordt gebruikt voor beroep of bedrijf. Het gaat hier om de excessen waarin snel optreden door de burgemeester noodzakelijk is. Het gaat hier om besloten plaatsen muv woningen.

3 Aanwijzen van plaatsen waar corona-maatregelen gelden

De Minister kan bepalen dat burgemeester plaatsen kan aanwijzen: dit is nog *niet* zo bij deze ministeriële regeling van 1 december.
Bv plaatsen aanwijzen waar strengere regels gelden: drukke winkelstraat bv aanwijzen dat daar max zoveel mensen mogen samen komen (minder dan volgens maatregelen mag).

* De burgemeester is in beginsel niet bevoegd ten aanzien van besloten plaatsen waar een beroep of bedrijf wordt uitgeoefend. Daar is de minister bevoegd tot handhaving

Verder geldt voor bestuurlijke handhaving:

- Oplegging van een (preventieve) last onder dwangsom door de burgemeester. Een afschrift wordt per email verstuurd aan evenementen@vrhm.nl.
- Landelijk worden modellen opgesteld voor de (preventieve) last onder dwangsom.
- De algemene grondhouding bij zowel strafrechtelijk als bestuurlijk handhaven is:

    - Aanspreken en eventueel waarschuwen van de (potentiële) overtreders (**aanspreken**).
    - Inzetten van strafrechtelijke en/of bestuursrechtelijke instrumenten (**handhaven**).
    - Bij overduidelijke overtreding direct handhaven.
- Bij het optreden nemen handhavers/toezichthouders de eigen veiligheid steeds in acht, bij gevaar op escalatie vindt handhaving achteraf plaats.
- Ten aanzien van (dreigen met) opzettelijke besmetting met het coronavirus geldt een zerotolerance-beleid (aanhouding verdachte en versnelde vervolging).
- Gelet op de mogelijke hoogte van de sanctie werkt een dwangsom gericht op organisatoren, facilitatoren en/of eigenaren het meest doelmatig.
- Voor personen in de openbare ruimte is een last minder doelmatig en is het opleggen van een boete het meest doelmatig.

Bijlagen:
1. Uitwerking handhaving in drukke gebieden
2. Notitie Veiligheidsberaad ‘Uitgangspunten demonstraties’

Bijlage 1 Uitwerking handhaving in drukke gebieden

Handhavingsstrategie in drukke gebieden

Voor drukke gebieden (geldt afh van de geldende maatregelen bv voor recreatiegebieden, horecaconcentratiegebieden en winkelcentra) zijn vanuit de veiligheidsregio scenario's opgesteld inclusief maatregelen, deze scenario's zijn eerder verspreid en beschikbaar via LCMS.

Hieronder een weergave van de belangrijkste maatregelen uit deze scenario's:

1 Ontmoedigen/voorkomen en reguleren van drukte

- Parkeervoorzieningen kunnen als instrument gebruikt worden om de hoeveelheid mensen in drukke gebieden te doseren. Focus de inzet van parkeerhandhaving op omliggende gebieden en neem maatregelen om parkeren in de berm te voorkomen. Fietsen zoveel mogelijk in stallingen laten parkeren om extra drukte in bijvoorbeeld smalle straten te voorkomen.
- Benut externe communicatie (social media) als middel om toestroom van publiek te beïnvloeden en stel daartoe een communicatieplan op. Roep in de communicatie tijdig op om bij drukte niet naar bv de winkelcentra/recreatiegebieden te komen.
- Publiek wordt bij betreden van gebieden als winkelcentra/recreatiegebieden geïnformeerd door (matrix)borden, flyers, posters en social media over bezoekersstromen/-drukte en regels.
- Toegangen winkelcentra/recreatiegebieden worden, voor zover mogelijk, gereguleerd door éénrichtingsverkeer of wandelstroken en e.v.t. door gebruik hekken. Let op bereikbaarheid voor hulpdiensten en voorkom een flessenhals.
- Toegangen worden vrijgehouden van tweewielers en andere voertuigen.
- De openbare ruimte in winkelcentra c.q. winkelstraten wordt vrijgehouden van reclame- of andersoortige borden (loopgedeelte is vrij van obstakels).
- Winkeliers/ondernemers reguleren toegang tot de winkel, het terras, de gelegenheid.
- Alle winkels moeten deurbeleid voeren ivm 1,5 m afstand, winkeliers hebben een eigen verantwoordelijkheid om regels uit brancheprotocollen in te voeren en te zorgen voor naleving.
- Stel een toezichthouder aan die kan signaleren wanneer het te druk wordt (coronacoach) en die mensen kan aanspreken op het houden van de 1,5 meter afstand (incl. positieve feedback). Ook ondernemers/exploitanten kunnen fungeren als extra ogen/oren als het te druk wordt, dan wel kunnen zelf een toezichthouder aanwijzen.
- Maak afspraken over toiletvoorzieningen en -gebruik bij o.a. recreatiegebieden.

2 Monitoren/signaleren

- Publiek reguleert zelf, houdt zich aan regels en men spreekt elkaar aan op 1,5 m.
- Exploitanten reguleren drukte en grijpen zelf in indien nodig.
- Exploitant/toezichthouder spreekt zelf aan en signaleert indien nodig richting handhaving en/of politie.
- Handhaving/toezicht organiseren controles op risicolocaties (steekproefsgewijs).
- Oproepen in OV, via social media en matrixborden dat het te druk is in bepaalde gebieden en om deze gebieden te mijden.

3 *Handhaven*

A Bezoeker houdt zich niet aan de bepalingen in ministeriele regeling:

- Exploitant spreekt bezoeker(s) aan en als het gedrag niet verandert, sommeert deze weg te gaan.
- Als dat niet werkt dan neemt exploitant contact op met politie/handhaving, zij zullen afhankelijk van de situatie eerst aanspreken en vervolgens beboeten.

B Exploitant houdt zich niet aan de bepalingen in ministeriele regeling:

- Exploitant aanspreken door politie/handhaving tijdens surveillance/controle of na een melding en als deze hier geen gehoor aan geeft dan:
  - opleggen van een dwangsom.

4 (*Af)sluiten*

- Toegangen/straten/parkeerplaatsen/stranden/natuurgebieden/winkel worden (tijdelijk) (af)gesloten door gemeente, mensen worden verwezen naar uitgangen door handhaving/politie.
    - Sluiten van openbare wegen/gebieden kan middels een bevel van de burgemeester (58M), evt spoed
    - Als het gaat om een afsluiting voor langere tijd (bv winkelstraat) kan gebruik gemaakt worden van het (tijdelijk) verkeersbesluit met het oog op bestrijding Covid-19 (Wegenverkeerswet) – dit is aan het College:
- Stem de werkwijze af met buurgemeenten of in de veiligheidsregio ter voorkoming van een waterbedeffect.
- Publieke plaatsen waar meerdere besmettingen met het coronavirus hebben plaatsgevonden kunnen (tijdelijk) gesloten worden door de burgemeester (bevel publieke plaats), bv buurthuis/museum. Als het gaat om besloten plaatsen (o.a. bedrijven) dan is het aan de minister, deze kan op aangeven van een burgemeester een aanwijzing geven. Een burgemeester kan wel optreden bij excessen in bedrijven, bv bij illegale feesten.

Veiligheids beraad

Uitgangspunten demonstraties

Aanleiding

Tijdens het Veiligheidsberaad van 25 januari is stilgestaan bij de ervaringen met demonstraties en is een aantal uitgangspunten vastgesteld.

Uitgangspunten

- Geconstateerd is dat grote demonstraties in de huidige fase van de COVID-pandemie risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengen. De naleving van de maatregelen in grote groepen is lastig. Ook het optreden bij niet naleving is moeizaam mede omdat optreden kan leiden tot gezondheidsrisico's, escalatie en wanordelijkheden.
- Op dit moment beoordeelt een burgemeester per demonstratie op basis van de WOM of er sprake is van een vrees voor wanordelijkheden, (volks)gezondheid en/of verkeersrisico's en zo ja, of beperkingen gerechtvaardigd zijn.
- Voor demonstraties is er behoefte aan een landelijke lijn, waarbij een maximaal aantal demonstranten wordt vastgesteld (ongeacht de locatie/informatie/eerdere ervaringen met de organisator/etc).
- Demonstreren is een grondrecht, ook nu. Grote demonstraties worden in de huidige fase van de COVID-pandemie echter als (te) risicovol gezien. Per demonstratie wordt (ook bij een landelijke lijn) op basis van actuele informatie bepaald of nadere beperkingen of wellicht zelfs een verbod nodig is. Deze toetsing vindt plaats op grond van de WOM. Het thema van de demonstraties speelt geen rol.
- Er is geconstateerd, dat na ontbinding van de demonstratie sprake was van een snelle mobilisatie van demonstranten /relschoppers. De politie beschikt over informatie dat in aanloop naar en tijdens de (ontbonden) demonstratie veel gebruik is gemaakt van besloten appgroepen, waar de politie geen/zeer beperkt toegang toe heeft. Deze beperkte informatiepositie bemoeilijkt een goede preparatie en de-escalatie vooraf, en ook het optreden op de dag zelf. Ook bij eerder openbare ordeverstoringen (zoals de zomerrellen in Utrecht) speelde dit.
- Er is behoefte aan goede en snelle informatiedeling tussen politie-eenheden en burgemeesters over demonstraties en meer specifiek over subjecten die mogelijk de demonstratie willen verstoren en/of uit zijn op het plegen van strafbare feiten of wanordelijkheden. Dit vereist goede dossieropbouw door OM en politie na demonstraties, zodat (mogelijk) persoonsgerichte maatregelen (zoals een gebiedsverbod of meldplicht) kunnen worden opgelegd aan subjecten die bij demonstraties in den lande strafbare feiten hebben gepleegd.

Conclusies

1. Het Veiligheidsberaad vindt het recht op demonstreren een groot goed. Demonstraties mogen daarom slechts in uitzonderlijke situaties worden verboden. Het Veiligheidsberaad pleit er daarom voor om demonstraties zo veel mogelijk, zo nodig onder voorwaarden, door te laten gaan.

2. Het Veiligheidsberaad vraagt het RIVM om een advies over de gezondheidsrisico's bij demonstraties, waarbij onder andere gekeken kan worden naar aantallen en duur van de demonstatie.

3. Het kabinet verzoeken om een moreel appèl te doen om geen grote demonstraties te organiseren of hier aan deel te nemen (naar analogie van dringende oproep richting religieuze instellingen).

4. De politie en de NCTV te verzoeken om de informatievoorziening richting burgemeesters in de aanloop, tijdens en na afloop van demonstraties te verbeteren, voor een goede risico-inschatting. Daarbij het verzoek om ook informatie te delen over specifieke subjecten, die mogelijk strafbare feiten en/of wanordelijkheden willen plegen met daarbij informatie over eerdere strafbare feiten, zodat het mogelijk is persoonsgerichte maatregelen (zoals een gebiedsverbod/meldplicht) op te leggen door het lokaal gezag.

5. Het Veiligheidsberaad verzoekt de minister van JenV om te onderzoeken of de informatiepositie van de politie in (besloten) sociale netwerkgroepen (apps zoals Signal, Whatsapp, etc) verbeterd kan worden om daarmee zoveel mogelijk informatie, die kan bijdragen het ordelijk verlopen van een demonstratie te destilleren.

6. Landelijk uitgangspunt is dat demonstraties niet plaatsvinden tussen zonsondergang en zonsopgang.